

Projekt

z dnia 23 marca 2021 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY KONOPNICA**

z dnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Konopnica na lata 2021-2025

Na podstawie art.18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713, poz. 1378), oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 218, poz. 956) **uchwała się, co następuje:**

§ 1. Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Konopnica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości przez wywieszenie na tablicy ogłoszeń.

Przewodniczący Rady

Andrzej Kaluda

Załącznik do uchwały Nr
Rady Gminy Konopnica
z dnia marca 2021 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE KONOPNICA
NA LATA 2021-2025**

KONOPNICA 2021

Spis treści

·I. Wstęp	3
·II. Podstawa prawna do opracowania programu.	4
·III Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie.	4
·IV. Aspekty prawne stosowania przemocy.	6
·V. Adresaci Programu.	7
·VI. Miejsce realizacji programu.	7
·VII. Założenia programu.	7
·VIII. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie w Gminie Konopnica	8
·IX. Cele programu, czas realizacji, podmiot realizujący	9
·X. Przewidywane efekty realizacji programu.	13
·XI. Sposób realizacji programu.	13
·XII. Źródła finansowania.	13
·XIII. Monitorowanie i ewaluacja	14
·XIV. Zakończenie	15

I. WSTĘP

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Konopnica, tworzy się w celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu rodzinnym i społecznym. Jednym z kluczowych terminów niniejszego programu jest „rodzina”, która stanowi fundament społeczeństwa i bez niej trudno sobie wyobrazić jego funkcjonowanie.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Więzy łączące jej członków powinny być trwałe i opierać się na wzajemnym zaufaniu i poczuciu bezpieczeństwa. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku destabilizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dom rodzinny powinien być zatem miejscem, do którego chętnie wracamy. Jednak dla wielu osób nie jest on miejscem, w którym znajdujemy akceptację, zrozumienie a wręcz przeciwnie kojarzy się z cierpieniem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym.

Przyczyny stosowania przemocy mogą być różne. Mogą one wynikać z przyczyn osobistych, z frustracji, stresu, z uzależnienia, z zaburzeń psychicznych, braku więzi emocjonalnych i brutalności w domu rodzinnym. Ponadto przyczyn tego zjawiska można także dopatrywać się w tradycjach, zwyczajach i przekonaniach funkcjonujących w naszym społeczeństwie. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem trudnym do ujawnienia w związku z tym, że osoby doświadczające przemocy boją się, wstydzą, często nie wierzą w skuteczność pomocy. Nie bez znaczenia jest fakt, że „ofiary” i „sprawcy” łączą bliskie więzi rodzinne i emocjonalne. Przemoc w rodzinie może być przyczyną poważnych szkód osobistych, społecznych i zdrowotnych. Niejednokrotnie przemoc prowadzi do naruszeń norm moralnych i prawnych. Osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie są zarówno dorośli, jak i dzieci, natomiast osobami stosującymi przemoc są zazwyczaj osoby dorosłe – zdecydowanie częściej mężczyźni niż kobiety.

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Prowadzi do poważnych i długotrwałych problemów ujawniających się często w życiu dorosłym jako konsekwencje przemocy doświadczanej w dzieciństwie. Rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Zjawisko przemocy w rodzinie, ze względu na swoją złożoność, zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i wymaga międzysektorowej ciągłej współpracy wielu instytucji i organizacji pośrednio lub bezpośrednio związanych z problematyką przemocy w rodzinie. Tylko podejmowanie wspólnych, systematycznych i ciągłych działań może w sposób skuteczny przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie.

Celem strategicznym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa zadania do realizowania ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie. Ponadto doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem oraz edukację i profilaktykę dla mieszkańców Gminy Konopnica.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrona Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Konopnica ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2021 – 2025. Natomiast jego skuteczność będzie uwarunkowana zaangażowaniem poszczególnych instytucji i organizacji w działaniach podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zjawisko przemocy w rodzinie stało się przedmiotem kompleksowej regulacji ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, której celem jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także inicjowanie i wspieranie działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie. Ustawa określa szereg zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie, jak również zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Powyższy akt prawny określa ponadto zadania własne gminy, do których w szczególności należy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

II. Podstawa prawna do opracowania programu:

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

· Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2018 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U z 2020 r. poz. 821)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050)
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 713 ze zm.)
- Ustawa z dnia 25 lutego 1945 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz. U. z 2020, poz. 1359)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2020, poz. 1444 ze zm.)
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 360 ze zm.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. 2011 nr 209 poz. 1245)

III. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

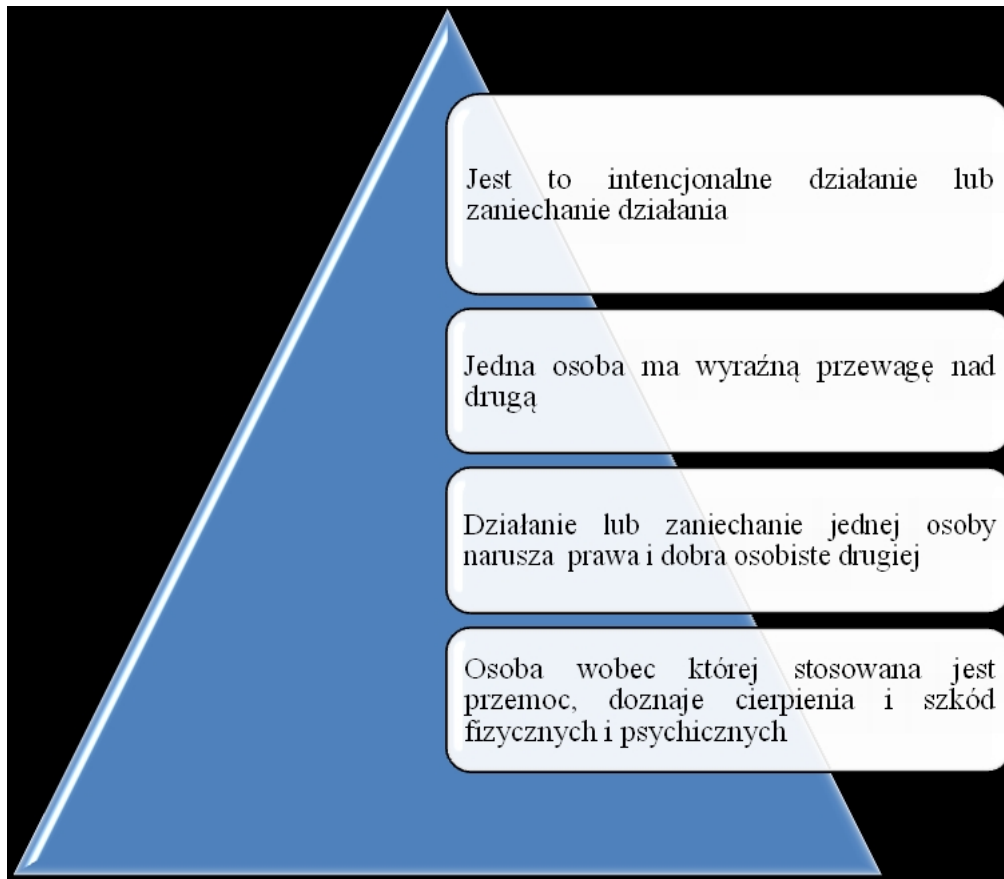
Definicja przemocy w rodzinie

Powołując się na definicję prof. dr hab. Jerzego Melibrudy przemocą domową określa się „każde działanie lub rażące zaniedbanie dokonane przez jednego z członków rodziny przeciwko pozostałym, wykorzystujące istniejącą lub stworzoną przez okoliczności przewagę sił lub władzy i powodujące u ich ofiar szkody lub cierpienia, godzące w ich prawa lub dobra osobiste, a w szczególności w ich życie lub zdrowie fizyczne bądź psychiczne” Na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, z art. 2 pkt 2 ww. ustawy, poprzez przemoc w rodzinie należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, a w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność w tym seksualną powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne osób dotkniętych przemocą”.

Precyzując powyższe, do grona osób najbliższych mogących doświadczać przemocy w rodzinie należy zaliczyć osoby takie jak: „małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu”. Ustawodawca dodał w tej ustawie jeszcze „inną osobę wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą”, co do zasady jest to jednoznaczne z „osobą pozostającą we wspólnym pożyciu”. Ofiarą przemocy w rodzinie

mogą być współmałżonkowie, partnerzy w związkach nieformalnych, dzieci, młodzież, osoby starsze a także osoby niepełnosprawne. Przemoc w rodzinie dotyczy wszystkich grup społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia czy też sytuacji materialnej.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się przede wszystkim tym, że:

Do form przemocy w rodzinie zalicza się w szczególności:

·**przemoc fizyczną:** są to wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia netykalności cielesnej, nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń czy zasinień. Jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.

·**przemoc psychiczną:** to umyślne działanie wykorzystujące nie siłę fizyczną, lecz mechanizmy psychologiczne, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych np. wyśmiewanie, wyzwiska, krytyka, groźby, zazdrość, poniżanie, upokarzanie, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami.

·**przemoc seksualną:** przedmiotowe traktowanie drugiej osoby w celu zaspokojenia własnych potrzeb seksualnych, zmuszanie do nieakceptowanych przez partnera praktyk i zachowań seksualnych (od sytuacji zmuszania do oglądania pornografii po gwałt) wymuszanie niechcianych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia sprawcy.

·**przemoc ekonomiczną:** to działania prowadzące do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy np. uniemożliwienie podjęcia pracy, dostępu do środków finansowych, dóbr materialnych, nie łożenie na utrzymanie rodziny

·**zaniedbanie:** najczęściej stosowana wobec dzieci jest to ciągle nie zaspokojenie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych; o zaniedbaniu mówimy w przypadku odrzucenia emocjonalnego dziecka, braku zainteresowania jego rozwojem, problemami, a także zdrowiem i higieną. Jest formą przemocy ekonomicznej i może oznaczać m. in. pozbawienie jedzenia, ubrania, schronienia, nieudzielenie pomocy w chorobie itp.

Ponadto wyróżnia się trzy cykle przemocy:

- **Faza narastania napięcia** – początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe,
- **Faza ostrej przemocy** – następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów nie zwracając uwagi na krzywdę innych,
- **Faza miodowego miesiąca** – to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprasza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej.

Jako przyczyny, które sprzyjają stosowaniu przemocy w rodzinie można wskazać m.in. normy społeczne i kulturowe. Przemoc w rodzinie jest skutkiem wielowiekowego, społecznego przyzwolenia na krzywdzenie osób najbliższych, w szczególności kobiet i dzieci. Ponadto wpływ na stosowanie przemocy może mieć także dziedziczenie wzorca przemocy. Dzieci, które wychowują się w rodzinach z problemem przemocy przyswajają zachowania dorosłych, których są świadkami bądź ofiarami. Konsekwencją, czego może być fakt stosowania przemocy w przeszłości.

Przemoc w rodzinie ma dramatyczne konsekwencje nie tylko dla samej ofiary, ale także dla całego społeczeństwa, może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Bez wątpienia jest zjawiskiem negatywnym i mającym ogromny wpływ na rozwój człowieka na wszystkich etapach jego życia, prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

IV. Aspekty prawne stosowania przemocy:

Przemoc w rodzinie stanowi często naruszenie norm prawa karnego, rodzinnego i opiekuńczego, prawa cywilnego, a nawet prawa administracyjnego. Zależnie od rodzaju przemocy w grę wchodzić może złamanie innych aktów prawnych. W przypadku przemocy fizycznej możemy mieć do czynienia z przestępstwem – nie zawsze jednak ściganym z oskarżenia publicznego.

W przypadku uderzenia lub naruszenia nietykalności cielesnej osoba pokrzywdzona samodzielnie powinna wnieść akt oskarżenia do Wydziału Karnego Sądu Rejonowego (art. 217 kk. § 2). W przypadku, gdy akt przemocy miał charakter jednorazowy i nie wywołał trwającego dłużej niż 7 dni rozstroju zdrowia lub naruszenia czynności narządów ciała (brak śladów przemocy) osoba pokrzywdzona samodzielnie powinna wnieść prywatny akt oskarżenia (właściwy jest tu Wydział Karny Sądu Rejonowego) - art. 157 § 4 kk.

W sytuacji, gdy pokrzywdzonym jest osoba zamieszkująca wspólnie ze sprawcą ściganie przestępstwa następuje na wniosek osoby pokrzywdzonej (art. 157 § 5 kk.).

W poważniejszych przypadkach w grę wchodzić może również oskarżenie o czyn opisany w art. 156 kk., związany ze spowodowaniem ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, np. ciężkiego kalectwa, lub zeszpecenia/zniekształcenia ciała).

Przemoc jest przestępstwem ściganym z różnych artykułów Kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 kodeksu karnego. Artykuł 207 Kodeksu karnego stanowi:

"§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1-2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12."

Artykuł 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jak i § 10 ust. 2 rozporządzenia „Niebieskie

karty” wskazują na obowiązek zgłoszenia zawiadomienia do Policji lub prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (dotyczy przestępstw ściganych z urzędu).

W przypadku przemocy psychicznej sprawcy mogą zostać postawione zarzuty za znęcanie psychiczne (także ze szczególnym okrucieństwem) (art. 207 kk.), uporczywe nękanie (także z wykorzystaniem mediów elektronicznych – mamy wtedy do czynienia z szeroko rozumianymi aktami cyberprzemocy, stalkingiem); (art. 190a kk.) albo groźbę karalną (art. 190 kk.), czy zmuszanie innej osoby do podjęcia lub zaniechania określonego działania (art. 191 kk.).

Przemoc seksualna podlega ściganiu przede wszystkim na podstawie art. 197 kk., przewidującym karę za zgwałcenie. Od 27 stycznia 2014 roku przestępstwo zgwałcenia ściga się z oskarżenia publicznego bez konieczności złożenia wniosku przez osobę pokrzywdzoną. Zaniechanie stanowi przestępstwo, jeżeli jego skutkiem jest narażenie osoby pokrzywdzonej na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu (art. 160 kk.), w szczególności, gdy sprawca jest zobowiązany do opieki nad osobą pokrzywdzoną.

Omówiony katalog przepisów nie jest wyczerpujący, zawiera jednak te, które najczęściej uwzględniane są w sytuacjach, gdy mamy do czynienia ze zjawiskiem przemocy domowej stanowiącej przestępstwo.

V. Adresaci programu

Program jest skierowany do:

- mieszkańców Gminy Konopnica, w tym do osób zagrożonych przemocą w rodzinie,
- osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- osób stosujących przemoc,
- świadków przemocy w rodzinie,
- służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

VI. Miejsce realizacji programu

Obszar Gminy Konopnica.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Konopnica ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmować będą lata 2021-2025.

W miarę potrzeb, sytuacji społecznej, zmiany prawa, zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

VII. Założenia Programu

- 1) Profilaktyka i edukacja społeczna: obszar kierowany do ogółu społeczeństwa;
- 2) Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie: obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 3) Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie: obszar kierowany do osób stosujących przemoc w rodzinie, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc;
- 4) Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie: obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

VIII. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie w Gminie Konopnica

Gmina Konopnica jest typowo wiejską gminą w województwie łódzkim, powiat wieluński, o obszarze 83,06 km². Pod względem administracyjnym ma status gminy wiejskiej o charakterze rolniczym. Położona jest ona w granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki, należy do ważnego przyrodniczo obszaru węzłowego, stanowiącego istotny element systemu ekologicznego województwa łódzkiego. Spośród innych gmin powiatu wieluńskiego wyróżnia się ona przepięknymi krajobrazami związanymi z doliną rzeki Warty, brakiem przemysłu i wysokimi walorami dla rozwoju wszelkich form działalności nakierowanych na funkcję rekreacji i turystyki. Na terenie gminy znajduje się rezerwat przyrody Hołda chroniący kompleks ekosystemów leśnych: grądowych, łęgowych, olsowych oraz borowych (boru świeżego i mieszanego).

Na dzień 31 grudnia 2020 r. Gmina liczyła 3 705 (1882 kobiet i 1823 mężczyzn) mieszkańców, tendencja malejąca. Dane z Urzędu Stanu Cywilnego Gminy Konopnica.

Problem przemocy w rodzinie istniał od zawsze, natomiast wprowadzenie w życie ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przemoc w rodzinie została podniesiona do rangi problemu. Trudno jednoznacznie określić skalę zjawiska przemocy w rodzinie nie tylko na poziomie ogólnopolskim, ale również lokalnym. Przypadków zaistnienia przemocy może być znacznie więcej, często jednak czynniki takie jak strach, poczucie winy, bądź też więź emocjonalna ze sprawcą, powstrzymują ofiary przed ujawnieniem przestępstwa. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

W celu właściwej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Konopnica został powołany Zespół Interdyscyplinarny. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Konopnica został powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Konopnica nr 90/12, w dniu 03.07.2012r. Działa przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Konopnicy. Siedziba Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Konopnicy i siedziba Zespołu Interdyscyplinarnego mieści się w budynku Urzędu Gminy Konopnica przy ul. Rynek 15, 98 – 313 Konopnica. Obsługę administracyjno-techniczną zapewnia GOPS.

Na terenie Gminy Konopnica oraz w Wieluniu działają następujące instytucje, służby i organizacje, które w zakresie swoich kompetencji, zadań i obowiązków mają przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochronę ofiar przemocy w rodzinie, a są to:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Konopnicy;
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Konopnicy;
- 3) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieluniu;
- 4) Sąd Rejonowy w Wieluniu, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Wieluniu;
- 5) Kuratorzy zawodowi i społeczni;
- 6) Szkoły podstawowe z terenu Gminy Konopnica z oddziałami przedszkolnymi;
- 7) Placówki służby zdrowia;
- 8) Komisariat Policji w Osjakowie,
- 9) Poradnia Psychologiczno –Pedagogiczna w Wieluniu.

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy. Oszacowanie zjawiska przemocy w rodzinie aktualnie jest możliwe tylko w oparciu o procedurę „Niebieskiej karty”. Z niektórych informacji Komisariatu Policji w Osjakowie wynika, że na terenie GMINY KONOPNICA :

ROK	2017	2018	2019	2020
Przeprowadzonych interwencji domowych było ogółem:	54	7	43	15
z czego, w trakcie interwencji zatrzymano do wytrzeźwienia :	4	0	8	3
„Niebieskich kart” sporządzono w tym :	5	4	4	2
Policja	5	4	4	2
GOPS				
Inne instytucje	0	0	0	0
Postępowań sprawdzających z	ogółem	2	2	3

art.207 § 1 kk przeprowadzono z czego wszczęciem dochodzenia zakończono	2			
	wszczętych 0	1	1	2
Postępowań przygotowawczych z art. 207 § 1 kk przeprowadzono z czego, wniesiono aktów oskarżenia	4	5	2	2
	1	4	1	1
Interwencje w miejscu publicznym w stosunku do osób nietrzeźwych	11	3	4	3
Powiadomienia do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1	1	1	1
Powiadomienia do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	0	0	0	0
Powiadomienia do Sądu Rejonowego w Wieluniu II Wydział rodzinny i Nietletnich	0	0	0	0
Liczba przeprowadzonych rozmów profilaktycznych, oraz profilaktyczno-ostrzegawczych w tym (z osobami dotkniętymi przemocą domową)	0	0	0	0

Z analizy danych wynika, że przyczynami przemocy w rodzinie jest najczęściej nadużywanie alkoholu, szczególnie nadużywanie alkoholu z objawami uzależnienia. Najbardziej aktywna w identyfikacji zjawiska przemocy w rodzinie jest Policja. Funkcjonariusze Policji z uwagi na bezpośredni kontakt z rodzinami, często w momencie ujawnienia przemocy prawidłowo wdrażali procedurę „Niebieskie karty”, co pozwoliło na rozpoczęcie konkretnych działań pomocowych wobec rodzin, gdzie zostało ujawnione zjawisko przemocy w rodzinie. Podobną aktywność w tym zakresie wykazują pracownicy socjalni GOPS w Konopnicy, którzy dzięki systematycznej pracy socjalnej z klientami diagnozują problem przemocy w rodzinie.

Na podstawie przedstawionego zestawienia można zaobserwować na przestrzeni lat 2017 – 2020 a więc podczas realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie spadek interwencji domowych. W 2020 roku nastąpił również spadek wdrażanych procedur „Niebieskich kart”. Na terenie Gminy Konopnica przemoc dotyka głównie kobiet. Niejednokrotnie problem przemocy w rodzinie jest zjawiskiem wstydliwym, niejednokrotnie ukrywanym przez rodzinę. Dzięki nagłaśnianiu zjawiska przemocy osoby nią dotknięte mają poczucie, że nie są zostawione same sobie i mogą liczyć na pomoc różnych instytucji.

Dlatego nadal istnieje potrzeba realizacji programów pomocowych takich jak: gminne programy przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrona ofiar przemocy. Przemoc w rodzinie istnieje i będzie istniała jeśli nie będziemy podejmować odpowiednich działań i stosować środków wykluczających zjawisko przemocy z życia społecznego zarówno w domach, które są bardzo często środowiskami zamkniętymi jak i w większych społecznościach szkołach, zakładach pracy itp. Dodatkowym atutem są wszystkie akcje informacyjne, profilaktyczne czy edukacyjne dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W latach 2017-2020 wszystkie instytucje pomocowe objęte były szkoleniami kadry z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i radzenia sobie z jej konsekwencjami.

IX. Cele programu, czas realizacji, podmiot realizujący

Cel główny programu:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w gminie Konopnica poprzez tworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w zjawisko przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

- 1) Zwiększenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

- 2) zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcie osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- 3) zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 4) podwyższenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Zwiększenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania	Czas realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźniki realizacji
-rozszerzenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Konopnica w zakresie instytucji udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą -monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Konopnica -realizacja projektów zajęć profilaktycznych mających na celu edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie -promowanie wśród dzieci i młodzieży zachowań bez użycia przemocy słownej, psychicznej i fizycznej - wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego promujących zachowanie nieagresywne -rozpowszechnianie materiałów informacyjnych w zakresie uzyskania form pomocy, przyczyn i skutków przemocy w rodzinie na poziomie lokalnym - współpraca z placówkami służby zdrowia, szkołami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie - udział w szkoleniach członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	2021-2025	Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych GOPS Policja Gminny Zespół Interdyscyplinarny szkoły i placówki oświaty publiczne i niepubliczne ośrodki zdrowia	- Liczba dzieci i młodzieży objętych edukacją, zajęciami profilaktycznymi i alternatywnymi formami spędzania czasu wolnego. - Liczba osób dorosłych objętych działaniami edukacyjnymi. - Liczba dystrybuowanych ulotek, broszur, plakatów itp. - Liczba placówek zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy. - Liczba osób biorących udział w szkoleniach.

Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcie osób dotkniętych przemocą w rodzinie,

Działania	Czas realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźniki realizacji
- koordynowanie i doskonalenie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie - udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej,	2021-2025	Gminny Zespół Interdyscyplinarny GOPS Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Komisariat Policji w Osjakowie placówki oświatowe	- Liczba spraw, którymi zajmował się Zespół Interdyscyplinarny w danym roku. - Liczba i częstotliwość posiedzeń Zespołu

usługowej i innej umożliwiającej prawidłowe funkcjonowanie rodziny - zwiększenie poziomu wiedzy mieszkańców gminy na temat podmiotów świadczących pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz form udzielanej pomocy - zapewnienie pomocy i wsparcia, a także w miarę możliwości schronienia w całodobowej placówce osobom dotkniętym przemocą w rodzinie (adresy placówek) - funkcjonowanie i rozwój Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, prowadzenie przez zespół działań zmierzających do przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie - zwiększenie skuteczności i większej dostępności terapii dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie - zwiększenie dostępności do informacji w zakresie możliwości i form pomocy psychologicznej, medycznej, socjalnej, zawodowej, rodzinnej i prawnej - proponowanie dostępności telefonów zaufania oraz telefonów interwencyjnych i informacyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie (m.in. „Niebieska Linia”, „Pomarańczowa Linia”) - współpraca z PCPR w Wieluniu w ramach pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, kierowanie osób do Ośrodka Interwencji Kryzysowej, - sporządzanie wniosków do Sądu Rejonowego o wgląd w sytuację rodziny - monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy - dokumentowanie działań podejmowanych wobec		publiczne i niepubliczna służba zdrowia poradnie terapii uzależnień i współuzależnień konsultant ds. uzależnień	Interdyscyplinarnego oraz liczba i częstotliwość spotkań grup roboczych. - Liczba osób, które wymagały pomocy w formie zapewnienia całodobowego schronienia. - Liczba udzielonych porad, konsultacji i innych form wsparcia. - Liczba osób korzystających z pomocy finansowej, rzeczowej, usługowej i innej umożliwiającej prawidłowe funkcjonowanie rodziny.
--	--	--	--

rodzin, w których dochodzi do przemocy			
--	--	--	--

Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Działania	Czas realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźniki realizacji
- podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” wobec osób stosujących przemoc - zobowiązanie do konsultacji, podjęcia terapii, leczenia, itp. w placówkach udzielających specjalistycznej pomocy - sporządzanie wniosków do GKRPA o leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu, stosujących przemoc w rodzinie - sporządzanie wniosków do Prokuratury Rejonowej o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie - monitorowanie sytuacji osób stosujących przemoc w rodzinie, kontrola nałożonych zobowiązań	2021-2025	GZI grupy robocze Komisariat Policji w Osjakowie, dzielnicowy Sąd Rejonowy Prokuratura rejonowa placówki oświatowe placówki służby zdrowia GKRPA PCPR w Wieluniu	-Liczba interwencji domowych, w tym z powodu przemocy w rodzinie. -Liczba spraw zgłoszonych do GKRPA. -Liczba wniosków skierowanych do Sądu i Prokuratury. - Liczba osób, które podjęły udział w programie korekcyjno-edukacyjnym. - Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”. - Liczba zakończonych procedur "Niebieskie Karty".

Podwyższenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Działania	Czas realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźniki realizacji
- zapewnienie możliwości udziału w różnych formach doskonalenia zawodowego (wewnętrznego i zewnętrznego), których celem jest podnoszenie kwalifikacji oraz doskonalenie umiejętności osób pracujących osób pracujących bezpośrednio z osobami stosującymi przemoc, jak i doświadczających przemocy - zapewnienie możliwości podnoszenia kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie rozpoznawania wczesnych symptomów występowania zjawiska przemocy w rodzinie	2021-2025	GZI grupy robocze szkoły i placówki inne	- Liczba osób podnoszących kwalifikacje z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. - Liczba osób objętych pomocą superwizji.

- zapewnienie poradnictwa i wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie w formie superwizji bądź grup wsparcia - zaopatrywanie się w wydawnictwa i literaturę fachową dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie			
---	--	--	--

X. Przewidywane efekty realizacji programu.

1. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
3. Wzrost zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.
4. Zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom doświadczającym przemocy.
5. Podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
6. Zmniejszenie liczby przypadków przemocy w rodzinie.
7. Podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.
8. Zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą.
9. Zwiększenie kompetencji i umiejętności osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

XI. Sposób realizacji programu

Przewiduje się, że Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021- 2025 będzie miał charakter interdyscyplinarny i realizowany będzie przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i ograniczenia przemocy w rodzinie. Ze względu na interdyscyplinarny charakter Programu cele będą realizowane w formie pracy ciągłej przez okres 5 lat. Działania skierowane do społeczności lokalnej, instytucji, organizacji będą miały charakter:

- **profilaktyczny** - promowanie, propagowanie zachowań alternatywnych wobec przemocy i systemowych rozwiązań
- **edukacyjny** – upowszechnianie wiedzy na temat przemocy i jej negatywnych skutków, kształtowanie właściwych postaw, brak akceptacji dla przemocy
- **pomocowy** - specjalistyczne poradnictwo, działania profilaktyczno – terapeutyczne, informowanie o miejscach i możliwościach udzielania pomocy
- **wspierający** – wsparcie merytoryczne i praktyczne służb pomocowych, wzmacnianie i aktywizowanie instytucji i organizacji, współpraca i wymiana doświadczeń, dobre praktyki.

XII. Źródła finansowania.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Konopnica finansowany jest zgodnie z aktualnie obowiązującymi aktami prawnymi przede wszystkim ze środków pochodzących z budżetu gminy Konopnica oraz środków własnych podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz

ochrony ofiar przemocy- w ramach realizacji zadań statutowych. Odrębne źródło środków mogą stanowić te pochodzące z dotacji, konkursów i projektów unijnych. Na rok 2021 zabezpieczono w budżecie GOPS kwotę 800 zł z przeznaczeniem na realizację zaplanowanych działań.

XIII. Monitorowanie i ewaluacja

Monitorowanie i ewaluacja realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Konopnica na lata 2021-2025 odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Do 31 marca każdego roku Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Konopnicy przedkłada Radzie Gminy Konopnica sprawozdanie z realizacji Programu.

Program poddawany jest ewaluacji corocznej na podstawie analizy materiałów sprawozdawczych z poszczególnych instytucji realizujących zadania programu w oparciu o **wskaźniki**:

- Liczba dzieci i młodzieży objętych edukacją, zajęciami profilaktycznymi i alternatywnymi formami spędzania czasu wolnego.
- Liczba osób dorosłych objętych działaniami edukacyjnymi.
- Liczba dystrybuowanych ulotek, broszur, plakatów itp.
- Liczba placówek zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy.
- Liczba osób biorących udział w szkoleniach.
- Liczba spraw, którymi zajmował się Zespół Interdyscyplinarny w danym roku.
- Liczba i częstotliwość posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz liczba i częstotliwość spotkań grup roboczych.
- Liczba osób, które wymagały pomocy w formie zapewnienia całodobowego schronienia.
- Liczba udzielonych porad, konsultacji i innych form wsparcia.
- Liczba osób korzystających z pomocy finansowej, rzeczowej, usługowej i innej umożliwiającej prawidłowe funkcjonowanie rodziny.
- Liczba interwencji domowych, w tym z powodu przemocy w rodzinie.
- Liczba spraw zgłoszonych do GKRPA.
- Liczba wniosków skierowanych do Sądu i Prokuratury.
- Liczba osób, które podjęły udział w programie korekcyjno-edukacyjnym.
- Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”.
- Liczba zakończonych procedur "Niebieskie Karty".
- Liczba osób podnoszących kwalifikacje z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Liczba osób objętych pomocą superwizji.

XIV. Zakończenie

Problem przemocy może pojawić się w życiu każdego człowieka, bez względu na wiek, płeć, poziom wykształcenia czy status materialny. Żaden człowiek nie może być jednak na nią skazany.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy Gminy Konopnica na lata 2016-2020 obejmował działania profilaktyczne oraz formy pomocy świadczonej na rzecz rodzin zagrożonych problemem przemocy. Dotychczas podejmowane działania pozwoliły na zrealizowanie celów szczegółowych określonych w wyżej wspomnianym Programie. Monitoring Programu odbywał się corocznie w formie opisowego sprawozdania z realizacji Gminnego Programu przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Konopnica.

Bardzo ważne jest, aby w dalszym ciągu kontynuować działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizować zadania, które nakłada na Gminy Ustawodawca. Należy przede wszystkim rozpoznawać potrzeby osób uwikłanych w problem przemocy, jak również wspierać specjalistów, którzy realizują zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Realizowanie zadań zawartych w prezentowanym Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Konopnica na lata 2021-2025 przyczyni się do podnoszenia świadomości społecznej, która konieczna jest aby przemoc była ujawniana i aby możliwe było podjęcie właściwych środków pomocy dla potrzebujących i zapobieganie kolejnym aktom przemocy.

Sporządził:

Uzasadnienie

DO PROJEKTU UCHWAŁY RADY GMINY KONOPNICA w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Konopnica na lata 2021-2025

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem wieloaspektowym i przez to trudnym do przezwyciężenia. Ponadto, aby działać skutecznie konieczna jest jednoczesna praca ze sprawcą jak i ofiarą przemocy. Za skutecznością podejmowanych działań przemawia jednocześnie współdziałanie wielu instytucji.

Czynnikiem decydującym o możliwości powodzenia prac jest posiadanie pracowników stosownych służb o odpowiednich kwalifikacjach oraz chęć i umiejętność pracy.

Nawiązanie współpracy nie ma polegać jedynie na przekazaniu informacji o wystąpieniu zjawiska przemocy w rodzinie, ale na podejmowaniu wspólnie zaplanowanych działań. W celu uniknięcia powielania czynności, działania te powinny być koordynowane. Zapewni to także prawidłowy przebieg informacji między poszczególnymi służbami i instytucjami, a także pozwoli monitorować podjęte działania.

Gmina zgodnie z art. 6 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2020 poz. 218 ze zm.) ma obowiązek w ramach zadań własnych stworzyć gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym: opracować i realizować gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Podjęcie wyżej wymienionej uchwały jest jednym z elementów gminnego systemu pomocy ofiarom przemocy. Kolejnym, jest działanie zespołu interdyscyplinarnego.

Opracował:

Zaakceptował:

Zatwierdził: